

**ОБЩИ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ УСЛОВИЯ ЗА
ИМУЩЕСТВЕНО ЗАСТРАХОВАНЕ
(ОЗУ Експрес 2014 / ниво 1)**

Съдържание

- Член 1** Общи дефиниции
- Член 2** Застрахователен договор
- Член 3** Писмена форма
- Член 4** Застрахователни посредници
- Член 5** Промяна на имената и адреса на Застраховачия
- Член 6** Съдържание на застрахователния договор
- Член 7** Задължение за обявяване на обстоятелства при сключване на застрахователен договор
- Член 8** Увеличаване на риска
- Член 9** Задължения на Застраховачия преди настъпването на застрахователно събитие
- Член 10** Плащане на премията
- Член 11** Задължения на Застраховачия след настъпването на застрахователно събитие
- Член 12** Самоучастие
- Член 13** Изискуемост на застрахователното обезщетение и давност
- Член 14** Процедура по експертизи
- Член 15** Надзастраховане чрез няколко застрахователни договора
- Член 16** Правоотношения след настъпването на застрахователното събитие
- Член 17** Застраховка за чужда сметка
- Член 18** Автоматично удължаване на срока на договора
- Член 19** Компетентен съд

**Член 1
Общи дефиниции**

Определени понятия имат следното значение в рамките на всички условия на "Грацер Векселзайтиге Ферзихерунг АГ (клон България, София)":

- 1. Застраховател:** "Грацер Векселзайтиге Ферзихерунг АГ (клон България, София)", със седалище град София.
- 2. Застраховач:** физическото или юридическото лице, което сключва застрахователния договор със Застрахователя. Застраховачият може да застрахова своето собствено имущество или собствен интерес, но също така и чуждо имущество.
- 3. Застраховано лице:** лицето, чието имущество или интереси са застраховани от Застраховачия; в този случай е налице застраховка за чужда сметка.
- 4. Застрахователна премия:** паричната сума, която Застраховачият плаща на Застрахователя по силата на сключен застрахователен договор.
- 5. Застрахователна сума:** максималната парична сума, до чийто размер Застрахователят е длъжен да извърши плащане при настъпване на застрахователно събитие.
- 6. Застрахователна полица:** документът за сключения застрахователен договор, който се издава от Застрахователя.
- 7. Вина:** Виновно, според застрахователните условия на "Грацер Векселзайтиге Ферзихерунг АГ (клон България, София)", е всяко поведение, което се различава от полагане на необходимата грижа на добър стопанин. Виновно поведение следователно е налице не само при умисъл, но и при небрежност.
- 8. Ползващо се лице:** лицето, което има право да получи обезщетението при настъпване на застрахователно събитие.
- 9. Комбинирана застраховка:** комбинирането на няколко различни видове застраховки посредством общо представяне в една застрахователна полица. Всеки вид от комбинираната застраховка представлява юридически самостоятелен договор. В полицата премията за всеки вид застраховка се посочва отделно.

10. Застраховка за чужда сметка: застрахователен договор, при който Застраховачият и Застрахованото лице са различни.

11. Застрахователен период: годишен период, освен ако застрахователният договор не е сключен за по-кратък период. Застрахователният период започва от датата на влизане в сила на застрахователната защита на застрахователния договор.

**Член 2
Застрахователен договор**

Застрахователната полица и договорените застрахователни условия са основните неразделни части на застрахователния договор.

**Член 3
Писмена форма**

Всички споразумения, съобщения, молби и волеизявления към застрахователния договор се правят в писмена форма. Вписани на ръка допълнения по полицата се считат за неразделна част от застрахователния договор, само когато те представляват такова попълване на предварително обозначените полета за подаване на информация в полицата, което се извършва вярно, пълно и съответстващо на поставените въпроси. Волеизявленията на Застрахователя са валидни, само ако са в писмена форма и надлежно подписани и подпечатани от упълномощените за това лица. Писмените изявления на Застраховачия и на Застрахованото лице пораждаат правни последици от момента на получаването им на адреса на управление на Застрахователя в София.

**Член 4
Застрахователни посредници**

Застрахователните агенти са упълномощени от Застрахователя само да консултират Застраховачия за продуктите на "Грацер Векселзайтиге Ферзихерунг АГ (клон България, София)" и да му предоставят необходимата информация. Застрахователните посредници не са упълномощени да дават обвързващи волеизявления от името на Застрахователя или да приемат парични суми от негово име.

**Член 5
Промяна на имената и адреса на Застраховачия**

1. Застраховачият е длъжен незабавно да уведоми Застрахователя за всяка промяна на местожителството си, съответно за седалището на фирмата, съответно за адреса за кореспонденция.

2. Промяна в името на Застраховачия, съответно промени на фирменото наименование се съобщават също незабавно на Застрахователя.

3. В случай на нарушаване на разпоредбата на т. 1 се уговаря следното: до получаване на съобщението за промяна на адреса, съобщенията и документите, изпратени от Застрахователя с препоръчано писмо на последния обявен от Застраховачия адрес, се смятат за надлежно връчени и получени от Застраховачия с всички предвидени в закона или договора правни последици. Същото важи и в случай на нарушаване на разпоредбата на т. 2.

4. Ако Застраховачият промени местожителството си или седалището на фирмата, като се регистрира по съответния ред извън територията на България, то той трябва да посочи на Застрахователя лице в България, което е упълномощено да приема съобщенията на Застрахователя. Ако тази разпоредба бъде нарушена, се прилага по смисъл предвиденото в т. 3.

**Член 6
Съдържание на застрахователния договор**

1. Ако застраховката се отнася до една вещ, то за застрахователна стойност, освен ако от обстоятелствата не следва друго, се приема стойността на застрахованата вещ.

2. Застраховката покрива пропуснати ползи само, ако е изрично уговорено в застрахователния договор.

3. Ако застраховката е сключена за съвкупност от вещи, тя обхваща определените като принадлежащи към тази съвкупност вещи.

4. Пълното обезщетение не може да превишава размера на застрахователната сума.

5. Ако към момента на настъпване на застрахователното събитие застрахователната сума превишава застрахователната стойност (надзастраховане), Застрахователят не е длъжен да обезщети Застраховачия със сума над размера на щетата.

6. Ако към момента на настъпване на застрахователно събитие застрахователната сума е по-малка от застрахователната стойност (подзастраховане), Застрахователят отговаря за щетите в същото съотношение както съотношението на застрахователната сума към стойността на застрахованата вещ

(застрахователната стойност), съгласно принципа на пропорционалността. За установяването на евентуално подзастраховане за всяка отделно изброена в полицата застрахована вещ или за съвкупност от вещи, се взема предвид застрахователната сума за всяка отделно изброена в полицата вещ.

7. Застраховка на първи риск: В случай, че е договорена застраховка на първи риск, размерът на обезщетението е равен на размера на щетата, като размерът на застрахователната сума не може да бъде надвишаван. Съотношението между застрахователната сума и застрахователната стойност на вещта не оказва влияние върху размера на обезщетението. Размерът на обезщетението зависи само от размера на щетата и на застрахователната сума. Не се прилага намаляване според правилата за подзастраховане.

Член 7

Задължение за обявяване на обстоятелства при сключване на застрахователен договор

1. При сключването на застрахователен договор Застраховачият е длъжен да обяви точно и изчерпателно всички обстоятелства, които са от значение за оценката и за поемането на риска.

Такива важни за поемането на риска обстоятелства са всички онези обстоятелства, които оказват влияние върху решението на Застрахователя да сключи договора въобще или при договорените условия. Към тях при всички случаи спадат обстоятелствата, за които Застрахователят изрично е отправил писмени въпроси.

2. Виновно нарушаване на преддоговорно задължение за обявяване на обстоятелства по т. 1 е налице, когато Застраховачият не е обявил точно и изчерпателно такива важни за поемането на риска обстоятелства, въпреки че са му били известни или е трябвало да му бъдат известни, ако е положил необходимата за това грижа.

При сключване на застрахователен договор чрез пълномощник или в случай на застраховка за чужда сметка се приема за достатъчно премълчаното обстоятелство да е било известно или да е трябвало да бъде известно на Застраховачия, пълномощника му или на Застрахованото лице, ако е положена необходимата за това грижа.

2.1. При виновно нарушаване на това преддоговорно задължение за обявяване на обстоятелства съгласно и в случай, че при наличието на така премълчаното или неточно обявеното обстоятелство Застрахователят не би сключил договора, ако знаеше за това, Застрахователят може в едномесечен срок от узнаването на нарушението на преддоговорното задължение за обявяване на обстоятелства, да прекрати едностранно договора без предизвестие.

2.2. В случаите, когато знаейки истинските обстоятелства, Застрахователят би сключил договора, но при други условия, то в едномесечен срок от узнаването на нарушението на преддоговорното задължение за обявяване на обстоятелства той може да предложи на Застраховачия промяна на договора. Ако Застраховачият не приеме предложението за промяна на договора в 14-дневен срок след получаването му, Застрахователят може да прекрати договора без предизвестие.

2.3. Когато след виновно нарушаване на задължението за обявяване на обстоятелства настъпи застрахователно събитие, Застрахователят може да откаже плащането на обезщетение изцяло или частично, ако погрешно декларираното или премълчано обстоятелство е в причинно-следствена връзка с това събитие. Ако това обстоятелство по т. 2.1. или т. 2.2. е свързано само дотолкова със събитието, че е повлияло върху размера на щетата, Застрахователят не може да откаже плащането на обезщетение, но може да го намали в съотношението между действително платената премия и премията, която е следвало да се плати за реалния застрахователен риск. Ако застрахователно-техническият план не предвижда премия за този действителен риск, защото Застрахователят по принцип не сключва застрахователни договори за подобни рискове, то тогава той се освобождава от задължението да плати.

3. Когато не е налице виновно нарушаване на задължението за обявяване на обстоятелства, тъй като при сключване на договора обстоятелствата по т. 1 не са били известни на Застраховачия и не е можело да му бъдат известни, дори ако е положил необходимата за това грижа, то задължение на Застраховачия е да ги съобщи писмено на Застрахователя веднага след като узнае действителната рискова ситуация.

3.1. След като получи съобщение по т. 3, Застрахователят може да прекрати договора или да предложи изменение на условията, като и в този случай се прилагат разпоредбите на чл. 8 от т. 2 до т. 5.

3.2. Когато настъпи застрахователно събитие преди промяна или прекратяване на договора, Застрахователят може да намали застрахователното плащане до размер, който съответства на отношението между платената в действителност премия и тази, която е следвало да се плати за реалния застрахователен риск.

4. За застрахователния договор се прилагат общите разпоредби на Търговския закон и Закона за задълженията и договорите. Всяка от страните по договора има право да поиска обявяването на договора за нищожен, ако същият е бил сключен при измама. Това право съществува винаги и незави-

симо от разпоредбите на застрахователните условия и други споразумения в допълнение към застрахователния договор.

Член 8

Увеличаване на риска

1. Застраховачият трябва да уведомява Застрахователя писмено за всяка важна промяна на обстоятелствата по риска (увеличаване на риска), незабавно след узнаването ѝ.

За увеличаване на риска се приемат онези обстоятелства, които биха повлияли върху решението на Застрахователя да сключи договора въобще или при договорените условия.

2. Ако увеличаването на риска е от такъв характер, че Застрахователят не би сключил договора, ако това състояние беше съществувало към момента на сключването му, то той може да прекрати договора едностранно без предизвестие.

3. Ако увеличаването на риска е от такъв характер, че Застрахователят би сключил договора, но при други условия, ако това състояние беше съществувало към момента на сключването му, то той може да предложи на Застраховачия нови условия. Ако Застраховачият не приеме предложението за промяна на договора в 14-дневен срок след получаването му, договорът автоматично се прекратява.

4. Прекратяване на договора и промяна на условията могат да бъдат предложени на Застраховачия само в рамките на един месец от узнаването на повишаването на риска, съответно от узнаването на действителната рискова ситуация.

5. Когато след виновно нарушаване на задължението за уведомяване по т. 1 настъпи застрахователно събитие, Застрахователят може да откаже плащане изцяло или частично, ако между обстоятелството, за което не е съобщено, и това събитие има причинно-следствена връзка. Ако това обстоятелство само е увеличило размера на щетата, то Застрахователят не може да откаже плащането на обезщетение, но може да го намали в съотношението между действително платената премия и премията, която е следвало да се плати за реалния застрахователен риск.

Ако действителен риск се окаже такъв, при който Застрахователят изобщо не би сключил този договор, то той във всички случаи не е длъжен да плати обезщетение.

Член 9

Задължения на Застраховачия преди настъпване на застрахователно събитие

1. Застраховачият е длъжен да предприеме предвидените в закона, уговорените в договора, както и всички други необходими мерки за предпазване от застрахователни събития. Той е длъжен да се грижи добросъвестно за застрахованите вещи, съответно за застрахованото имущество и да вземе нужните мерки за предотвратяване на застрахователно събитие. Застраховачият не трябва да допуска тези задължения да се нарушават и от трети лица.

2. Ако Застраховачият виновно не изпълни тези задължения преди настъпването на застрахователното събитие:

2.1. Застрахователят се освобождава от задължението за плащане на обезщетение, когато нарушението на задълженията на Застраховачия, преди настъпването на застрахователното събитие, е оказало влияние върху настъпването на застрахователното събитие;

2.2. Застрахователят може да намали пропорционално дължимото плащане в съответствие със съотношението между действително платената премия и премията, която е следвало да се плати за действителния риск.

3. Застрахователят не дължи застрахователно обезщетение за щети, причинени умишлено или в резултат на груба небрежност вследствие на действия или бездействия на Застраховачия, Застрахованото лице, членовете на техните семейства или на други лица в общо домакинство с тях, както и на служителите или на други лица, намиращи се под контрола на Застраховачия или Застрахованото лице.

Член 10

Плащане на премияте

1. Застраховачият се задължава да плаща премията и Застрахователят може да приема премията от всяко лице, което има правен интерес за това.

2. Премията се заплаща предварително.

3. Застраховачият се задължава да плаща допълнително към премията всички дължими данъци и другите предвидени в закона задължения.

Член 11

Задължения на Застраховачия след настъпване на застрахователно събитие

1. След настъпване на застрахователно събитие Застраховачият е длъжен:

1.1. да се погрижи по възможност незабавно за предотвратяване и намаляване на щетата и при това да изпълнява указанията на Застрахователя. Той следва по възможност да си набави подобни указания (**Задължение за намаляване на щетата**);

1.2. да информира Застрахователя веднага след като узнае за щетата, но не по-късно от 3 дена от настъпване на застрахователното събитие (**Задължение за съобщаване на щетата**);

1.3. да предостави всяка информация, необходима за установяване на застрахователното събитие и/или на размера на дължимото от Застрахователя обезщетение. При поискване, Застраховачият следва да предостави на Застрахователя на собствени разходи всички необходими писмени доказателства (напр. документи, фактури, протоколи). В рамките на уреждане на претенцията (ликвидацията на щета) на Застрахователя следва да се предоставят изчерпателно и достоверно всички писмени и устни данни. На Застрахователя и на упълномощените му представители следва да се предоставя, по всяко време, достъп до мястото на щетата за оглед (**Задължение за изясняване на обстоятелствата и установяване обхвата на щетата**);

1.4. да изпълни незабавно всички други задължения след настъпването на застрахователното събитие, които са в сила съгласно други договорени застрахователни условия.

2. При нарушаване на задълженията по предходните точки – от т. 1.1. до т. 1.4., задължението на Застрахователя за обезщетение е както следва:

2.1. Ако подобно задължение е било нарушено с намерението да се повлияе върху задължението на Застрахователя за изплащане на обезщетение или да се затрудни констатирането на обстоятелства, които очевидно са от значение за задължението на Застрахователя за изплащане на обезщетение, налице е пълно освобождаване от задължението на Застрахователя за изплащане на обезщетение;

2.2. Ако подобно задължение е било нарушено без намерение да се повлияе върху задължението на Застрахователя за изплащане на обезщетение или да се затрудни констатирането на подобни обстоятелства, които очевидно са от значение за задължението на Застрахователя за изплащане на обезщетение, Застрахователят продължава да дължи обезщетение, ако нарушението не е повлияло нито върху констатирането на застрахователното събитие, нито върху констатирането или обема на дължимото от Застрахователя обезщетение;

2.3. Ако подобно задължение бъде нарушено без вина, задължението на Застрахователя за изплащане на обезщетение продължава да бъде в сила.

Член 12 Самоучастие

1. Ако в застрахователния договор е уговорено самоучастие, то това означава, че Застраховачият при всички случаи следва да поеме част от щетата сам.

2. Първо се изчислява размерът на обезщетението, съгласно всички разпоредби на договорените застрахователни условия. От изчислената по този начин сума се изважда размерът на договореното самоучастие.

3. Застраховачият няма право да застрахова този дял от щетата при друг застраховател. Ако той е направил това, при изчисляване на обезщетението се взема под внимание и застрахователния договор при другия застраховател така, че в резултат Застраховачият все пак действително да поеме сам договорения дял от щетата.

Член 13 Изискуемост на застрахователното обезщетение и давност

1. Застрахователното обезщетение следва да се плати след пълното му установяване, в четиринадесет дневен срок. След изтичане на един месец, след като застрахователят е бил надлежно информиран за щетата, може да бъде извършено частично плащане на сума, която съгласно фактическото положение представлява минималния дължим размер на обезщетението. Срокът спира да тече, за времето, в което по вина на Застраховачия не може да се установи или изплати размерът на дължимото от Застрахователя обезщетение.

2. Плащане на обезщетението в никакъв случай не може да се изисква от Застрахователя, когато:

2.1. съществуват съмнения относно правото на претендиращия да получи плащането, докато не бъдат представени необходимите писмени доказателства;

2.2. е започнало разследване, административно или наказателно производство по повод или във връзка със застрахователното събитие, срещу Застрахо-

вачия или друг претендиращ. В този случай Застрахователят може да отложи плащането до приключване на производствата.

3. Ако обезщетението бъде изплатено в брой, място на изпълнение на това плащане е адресът на управление на Застрахователя. Ако обезщетението бъде преведено по банков път, разходите за превода са за сметка на получателя на плащането. Всички дължими по закон отчисления, такси и данъци следва да се поемат от получателя на плащането.

4. Претенцията за обезщетение се погасява по давност в рамките на три години от настъпването на застрахователното събитие.

Член 14 Процедура по експертизи

1. Процедура по експертизи се провежда по искане на Застраховател, Застраховач или друга заинтересована страна. В експертизата могат да се правят констатации само за причината и размера на щетата. Констатациите на вещите лица са задължителни за двете страни, освен ако по надлежен ред не се докаже, че те съществено се различават от фактическата обстановка. Обезщетението не е изискуемо преди приключването на процедурата по експертизи. Срокът по чл. 13, т. 1 започва да тече едва след приключването на тази процедура.

2. За процедурата по експертизи са в сила следните разпоредби:

2.1. Всяка от страните по застрахователния договор посочва по едно вещо лице със съответната квалификация и опит.

2.2. Всяка от страните може да покани другата страна писмено да назове второто вещо лице. Ако такава не бъде посочено в рамките на две седмици след получаване на поканата, процедурата по експертизи приключва само въз основа на констатациите на първото вещо лице.

2.3. Преди началото на процедурата, посочените от страните вещи лица избират трето, което е председател на комисията за провеждане на експертизата и арбитър, който решава в случай, че те не се споразумеят или постигнат само частично споразумение относно заключението на експертизата.

2.4. Вещите лица предоставят констатациите си едновременно на Застрахователя и на Застраховачия. Ако резултатите от констатациите се различават помежду си, Застрахователят незабавно ги предава на председателя. Той взема решение относно спорните точки в рамките на констатациите на двете експертни становища и предоставя заключението си едновременно на Застрахователя и на Застраховачия.

2.5. Всяка от страните по застрахователния договор поема пропорционална част от разходите по процедурата по експертизи, съответстваща на разликата между констатациите на експертизата и претенциите на тази страна.

3. Въз основа на заключението на експертите, съответно на председателя на комисията, се изчислява размерът на застрахователното обезщетение.

4. Процедурата по експертизи не ограничава и не отменя задълженията на Застраховачия след настъпване на застрахователното събитие, произтичащи от Кодекса за застраховането и действащото българско законодателство и установени с договорените застрахователни условия.

5. Двете страни може да се споразумеят експертизата да се изготви от едно вещо лице, определено от страните, като констатациите се приемат като задължителни и от двете страни.

6. Застраховачият и неговият представител са длъжни да допуснат вещите лица да извършат оглед на увреденото имущество и да представят документи, които са свързани с установяване на събитието и на размера на щетите.

Член 15 Надзастраховане чрез няколко застрахователни договора

1. Когато даден интерес е застрахован срещу един и същ риск при няколко застрахователи и сборът от застрахователните суми превишава застрахователната стойност или поради други причини сумата на обезщетенията, които биха били дължими от всеки отделен застраховател, ако другата застраховка не съществуваше, превишава цялата щета, е налице надзастраховане или многократно застраховане.

2. При надзастраховане или многократно застраховане изчисленото, съгласно останалите разпоредби, обезщетение по конкретен застрахователен договор се намалява в съотношението, в което застрахователната сума по конкретния договор се отнася към общия размер на всички застрахователни суми.

Член 16 Правоотношения след застрахователното събитие

Ако вследствие на настъпило застрахователно събитие застрахователният интерес не е отпаднал напълно и застрахователният договор не е прекратен на това основание, Застрахователят може да прекрати същия, веднага след

като е признал основанието или след като е изплатил обезщетение за това настъпило застрахователно събитие.

Прекратяването на договора е допустимо по всяко време, но само в рамките на един месец от приключването на преговорите за обезщетението.

Застрахователят следва да спазва едномесечен срок за предизвестие.

Член 17 **Застраховка за чужда сметка**

1. При застраховката за чужда сметка Застрахователят сключва от свое име застрахователен договор за чуждо имущество. Застрахованото лице, може, но не е задължително, да бъде назовано поименно при сключване на договора.

2. При застраховката за чужда сметка Застрахователят трябва да плаща премията и да изпълнява и останалите задължения по договора. Право на претенции за обезщетения има Застрахованото лице.

3. Без писменото съгласие на Застрахователя, Застрахованото лице не може да разполага с правата по застрахователното правоотношение и да ги предявява по съдебен път. Ако Застрахованото лице е дало писмено съгласието си за това, то и Застрахователят има право да претендира обезщетението по застрахователния договор да бъде изплатено на него.

4. Доколкото, съгласно законовите разпоредби, застрахователните условия и другите разпоредби на застрахователния договор, поведението на Застрахователя има правно значение за застрахователното правоотношение, то при застраховката за чужда сметка поведението на Застрахованото лице се приравнява на това на Застрахователя. Всички задължения на Застрахователя, с изключение на задължението за плащане на премия, са в сила и за Застрахованото лице. Застрахователят може да предявява всички възражения, на които има право по силата на договора спрямо Застрахователя и спрямо Застрахованото лице.

Член 18 **Автоматично удължаване на срока на договора**

1. Застрахователният договор е в сила за установения в полицата срок.

2. Когато писмено е договорено автоматично удължаване на срока на договора, важи следното:

В случай, че най-късно до три месеца преди изтичането на застрахователния договор Застрахователят или Застрахователят писмено не прекратят застрахователния договор, същият остава в сила за още една година след изтичането на установения в полицата негов срок.

Член 19 **Компетентен съд**

1. Споровете, възникнали между Застрахователя от една страна, и Застрахователя, Застрахованите лица, от друга, се уреждат доброволно, по споразумение и съгласно Вътрешните правила на Застрахователя.

2. В случаите, когато не може да бъде постигнато споразумение по извънсъдебен ред, се уговаря, че всички искове, произтичащи от Застрахователния договор или имащи отношение към Застрахователния договор следва да бъдат предявявани до компетентния съд в град София.

Настоящите Общи застрахователни условия са приети от Застрахователя на 20.12.2013г. и влизат в сила от датата на приемането им.